

Dinamik Risk Takibi

Dinamik Risk Takibi ile ilgili ayrıntılı bilgiye bu dokümandan ulaşabilirsiniz.

Dinamik risk takibinin amaç ve faydaları şunlardır:

- Müşteri riskleri hesabında, borç bakiyesinin risk toplamını belli bir oranda etkilemesi sağlanır.
- Risk toplamının hesaplanmasında, risk öğelerine ait kısıt verebilir ve risk takibi daha etkin şekilde kullanılabilir.
- Risk toplamını etkileyecek olan borç bakiyesi Cari hareketlerden verilecek kısıtlara göre hesaplanabilir.
- Çek, senet, sipariş, irsaliye ve cari hareketlerin riske dahil olan kısımları kısıtlar verilerek belirlenebilir.

Cari Risk Girişi

Cari Risk Girişi

MSSQL | SEZEN2022 / 0 | SEZEN CAN

Cari Kodu		Risk Grup Kodu	Sipariş Risk Kontrolü	Sevkiyet Risk Kontrolü	Yükleme Risk Kontrolü	İrsaliye Risk Kontrolü	Fatura Risk Kontrolü	Risk Limiti	Teminatı
			İşlem durdurulsun	İşlem durdurulsun	İşlem durdurulsun	İşlem durdurulsun	İşlem durdurulsun	0	0

Risk Oranları %	
Cari Hareket Bakiyesi	0
Teminat Oranı	100
Senet Asıl Riski	100
Senet Ciro Riski	100
Çek Asıl Riski	100
Çek Ciro Riski	100
Sipariş Riski	0
Sevkiyet Riski	0
Yükleme Riski	0
İrsaliye Riski	0

Toplam Risk Bilgileri	
Borç Toplamı	0
Alacak Toplamı	0
Bakiye	0
Teminatı	0
Senet Asıl Riski	0
Senet Ciro Riski	0
Çek Asıl Riski	0
Çek Ciro Riski	0
Sipariş Riski	0
Sevkiyet Riski	0
Yükleme Riski	0
İrsaliye Riski	0
Toplam Riski	0

* Cari Kodu	Risk Grup Kodu	Risk Limiti	Teminatı	Risk Limiti	Teminatı	Senet Asıl Riski	Senet Ciro Riski	Çek Asıl Riski
Gösterilecek kayıt yok								

Netsis programlarında, faturalama vb. işlemler sırasında, müşterinin risk durumu kontrol edilebilir. Müşterinin toplam riski, verilen risk limitini aştığı durumda ise, işlem program tarafından durdurulur. Risk takibinin yapılabilmesi için, Cari Risk Girişi bölümünden, belli tanımlamaların yapılması gerekir.

Bu ekranda, müşterinin, riskini oluşturan belli kalemlerin, toplam riski hangi oranda etkilediği belirlenir. Bugüne kadarki uygulamada, müşterinin anlık borç bakiyesinin tamamı, toplam riskini etkilemekteydi. Yani borç bakiyesi, riskini %100 etkilemekteydi. Ekranı yeni eklenen "Cari Hareket Bakiyesi" risk kalemi ile, artık borç bakiyesi toplam riski belli bir oranda etkileyebilecektir.

Bu sahada 0'dan farklı bir oran olması, bakiye kontrolünün cari hareketlerinden yapılacağı anlamına gelir. Oran 0'a eşit ise eskisi gibi anlık bakiye (cari sabit kartındaki) kontrol edilir.

Dinamik Risk Yönetimi

Risk Öğeleri: Müşteri risklerini etkileyen risk öğelerinin, riski etkileyen toplam tutarının, belli kısıtlar verilerek hesaplanmasının sağlanması amacıyla kullanılabilir bölümdür. Bu ekran yardımı ile Risk takibi yapılan öğeler için ayrı ayrı kısıtlar verilerek, ilgili öğenin risk toplamındaki değeri isteğe göre düzenlenebilecektir. Kısıt verilmek istenen öğe işaretlendikten sonra ilgili öğenin risk toplamını ilgilendiren sahalarda kısıt değerleri verilebilir.

Dinamik Risk Yönetimi

Risk Öğeleri

- Risk Öğeleri
 - Cari Hareket Bakiye
 - Teminat**
 - Çek Asıl
 - Çek Ciro
 - Senet Asıl
 - Senet Ciro
 - Sipariş Üst
 - Sipariş Kalemleri
 - İrsaliye Üst
 - Sevk Üst
 - Sevk Kalemleri
 - Yükleme Üst
 - Yükleme Kalemleri

Risk Kısıtlamaları

Teminat -----> RISKBNKTEMSABIT

Kısıt

#	Ve / Veya	/ Değil	Saha Adı	Operatör	Değer 1	Değer 2

Kısıt Kontrolü **Tamam** **İptal**

Cari Hareket Bakiyesi: Müşterinin doğrudan riskini etkileyen borç bakiyesi hesaplamasında, programın belli kısıtları dikkate alması için kullanılabilecek öğedir.

Teminat: Riski pozitif olarak etkileyen Teminat faktörü için kısıt verilebilecek bölümdür.

Çek Asıl: Cari Hesap Çek Alındı Kaydı ile sisteme kaydedilen asıl çeklerin oluşturduğu risk öğesi için kısıt verilebilecek bölüm.

Çek Ciro: Cari Hesap Çek Alındı Kaydı ile sisteme kaydedilen asıl çeklerin oluşturduğu risk öğesi için kısıt verilebilecek bölüm.

Senet Asıl: Cari Hesap Senet Alındı Kaydı ile sisteme kaydedilen asıl senetlerin oluşturduğu risk öğesi için kısıt verilebilecek bölüm.

Senet Ciro: Cari Hesap Senet Alındı Kaydı ile sisteme kaydedilen ciro senetlerin oluşturduğu risk öğesi için kısıt verilebilecek bölüm.

Sipariş Üst: Müşterilerin mevcut siparişlerinin riski etkilemesi istenmiş ise, sipariş kayıtlarında üst bilgiler sekmesindeki alanlar için kısıtlar verilebilecek bölüm.

Sipariş Kalemleri: Müşterilerin mevcut siparişlerinin riski etkilemesi istenmiş ise, siparişlerin kalem bilgileri sekmesindeki alanlar için kısıt verilebilecek bölüm.

İrsaliye Üst: Müşterilerin mevcut irsaliyelerinin riski etkilemesi istenmiş ise, irsaliye kayıtlarında üst bilgiler sekmesindeki alanlar için kısıtlar verilebilecek bölüm.

Kısıt verme işlemi tamamladıktan sonra, TAMAM butonuna basıldığında verilen kısıtlar doğru ise aşağıdaki gibi bir uyarı mesajı alınacaktır.

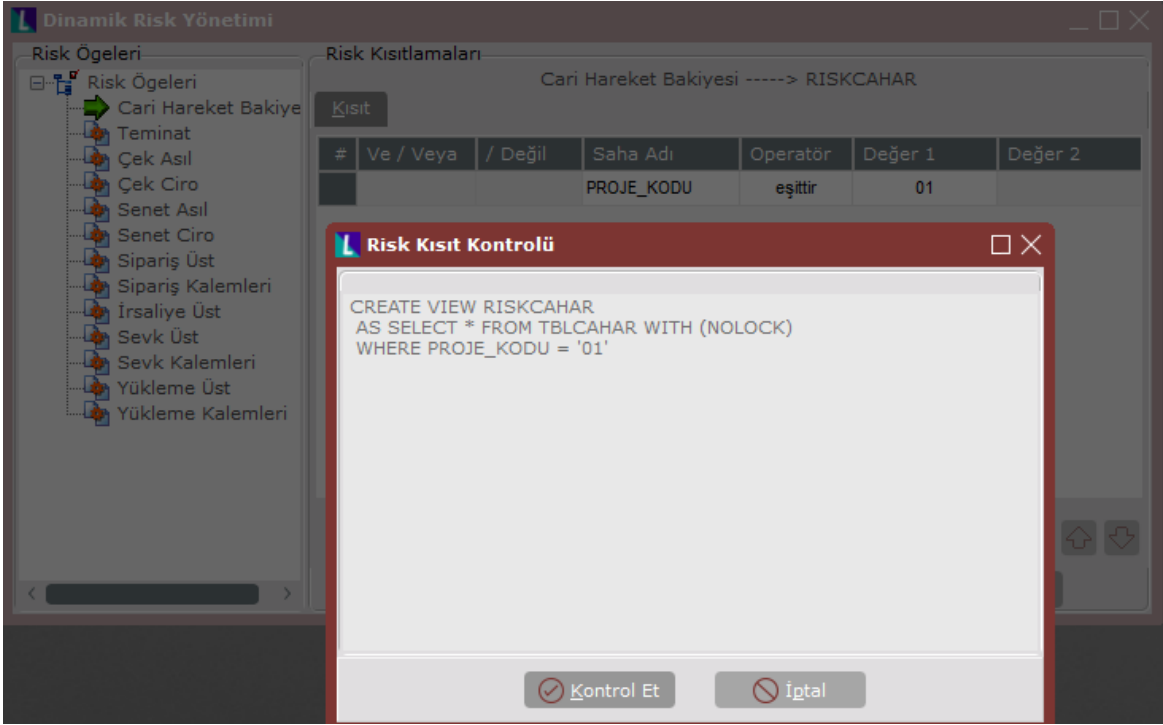

İlgili view başarıyla değiştirildi.

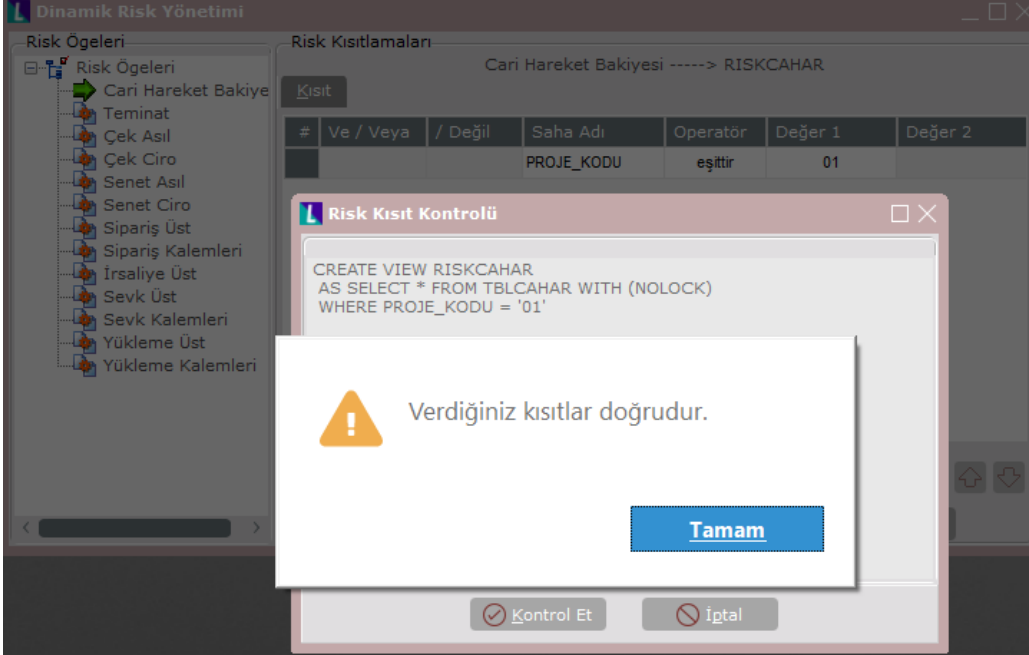
[Tamam](#)

Verilen kısıtlar, sistemde riskin hesaplandığı viewleri (görüntü) doğrudan değiştirecektir. Dolayısıyla verilen kısıtlar, bir yerde firmanın risk politikasını belirleyen kısıtlar olmalıdır. Burada verilen kısıtlar risk takibi yapılan tüm müşteriler için geçerli olacaktır. Eğer farklı müşteri gruplarına farklı politikalar uygulanacaksa verilen kısıtlar buna göre belirlenmelidir. Aşağıda detaylı örnekler verilecektir.

Kısıt Kontrolü: Bu butona basıldığında aşağıdaki 'Risk Kısıt Kontrolü' ekranı açılır. Kontrol Et butonuna basıldığında verilen kısıtların nasıl bir SQL cümlesi oluşturacağı ve doğruluğu kontrol edilebilir.

Verilen kısıtlar doğru ise "Verdiğiniz kısıtlar doğrudur." şeklinde uyarı alınır.

ÖRNEKLER

1. 900 kodlu carinin, Cari Hareket Bakiyesinin %80'i risk hesaplamaaya dahil olsun. Risk limiti 1000 Teminatı da 200 olsun

Cari Risk Girişi

MSSQL | METE15 / 0 | METE15 A.Ş.

Cari Kodu: 900

Dinamik Risk Takibi Carisi

Risk Grup Kodu

Sipariş Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun

Sevk Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun

Yükleme Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun

İrsaliye Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun

Fatura Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun

Risk Limiti: 1.000,00

Teminatı: 200,00

Risk Oranları %

Cari Hareket Bakiyesi: 80,00

Teminatı: 100,00

Senet Asıl Riski: 100,00

Senet Ciro Riski: 100,00

Çek Asıl Riski: 100,00

Çek Ciro Riski: 100,00

Sipariş Riski: 0,00

Sevk Riski: 0

Yükleme Riski: 0

İrsaliye Riski: 0,00

Toplam Risk Bilgileri

Borç Toplamı: 0,00

Alacak Toplamı: 0,00

Alacak Bakiyesi: 0,00

Teminatı: -200,00

Senet Asıl Riski: 0,00

Senet Ciro Riski: 0,00

Çek Asıl Riski: 0,00

Çek Ciro Riski: 0,00

Sipariş Riski: 0,00

Sevk Riski: 0,00

Yükleme Riski: 0,00

İrsaliye Riski: 0,00

Toplam Riski: -1.200,00

Cari Kodu	Risk Grup Kodu	Risk Limiti	Teminatı	Risk Limiti	Teminatı	Senet Asıl Riski	Senet Ciro Riski	Çek Asıl Riski
M08		1,00	0,00	100,00	0,00	100,00	100,00	100
> 900		1.000,00	200,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100

Bu durumda 900 kodlu cariye kesilen çek, senet, irsaliye ve siparişlerin tutarlarının %80'i riskine yansiyacaktır. Örneğin cari harekete manuel girilen 100 TL'lik bir borç hareketinin 80 TL'lik kısmı borç toplamına yansiyacaktır ve carinin riski -1120 TL'ye düşecektir.

1. Şirketin Dinamik Risk Yönetimi için politikası, çek asıl ve senet asıl riski için proje kodu 01 olanların dahil olması yönünde olsun.

Müşteriden alınan 100 TL'lik bir çekin veya senedin öncelikle proje kodunun 01 olup olmadığı program tarafında kontrol edilecek, proje kodu 01 ise örnekteki cari için çek asıl riski alanına 100 TL yazacak, cari hareket bakiyesinin %80'i risk hesaplamaya dahil olduğu için de alacak toplamı alanına 80 TL'lik kısmını yazacaktır.

Aşağıda önce cari hareketleri sonra da cari risk girişi ekranına yansımaları izlenebilir.

Cari Hareket Kayıtları

MSSQL | METE15 / 0 | METE15 A.Ş.

Cari Kod: 900, Önceki, Sonraki, Dinamik Risk Takibi Carisi

Tarih: 22.05.2020, Tip: A-Devir, Fiş No: , Açıklama: , Vade Tarihi: 22.05.2020

● Açık ● Kapalı

Tutar: 0, C.Rap: , Plasiyer: , Miktar: 0,00, Proje Kodu: , Cari Rapor Kodu: 2

● Borç ● Alacak

Tarih	Tip	Fiş No	Açıklama	Vade Tarihi	Borç	Alacak	Bakiye	C.Rap	Proje Kodu
20.05.2020	A			20.05.2020	100,00	0,00	100,00		02
22.05.2020	G	M18000000000121	ÇEKLERİNİZ	22.05.2020	0,00	100,00	0,00		01
22.05.2020	E	M00000000000093	SENETİNİZ	22.05.2020	0,00	100,00	-100,00		01
22.05.2020	G	M18000000000122	ÇEKLERİNİZ	22.05.2020	0,00	100,00	-200,00		02

Borç Toplamı: 100,00, Alacak Toplamı: 300,00, Alacak Bak.: 200,00, Puan Toplamı: 0

Cari Risk Girişi

MSSQL | METE15 / 0 | METE15 A.Ş.

Cari Kodu: 900, Dinamik Risk Takibi Carisi

Risk Grup Kodu: , Sipariş Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun, Sevk Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun, Yükleme Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun, İrsaliye Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun, Fatura Risk Kontrolü: İşlem durdurulsun, Risk Limiti: 1.000,00, Teminatı: 200,00

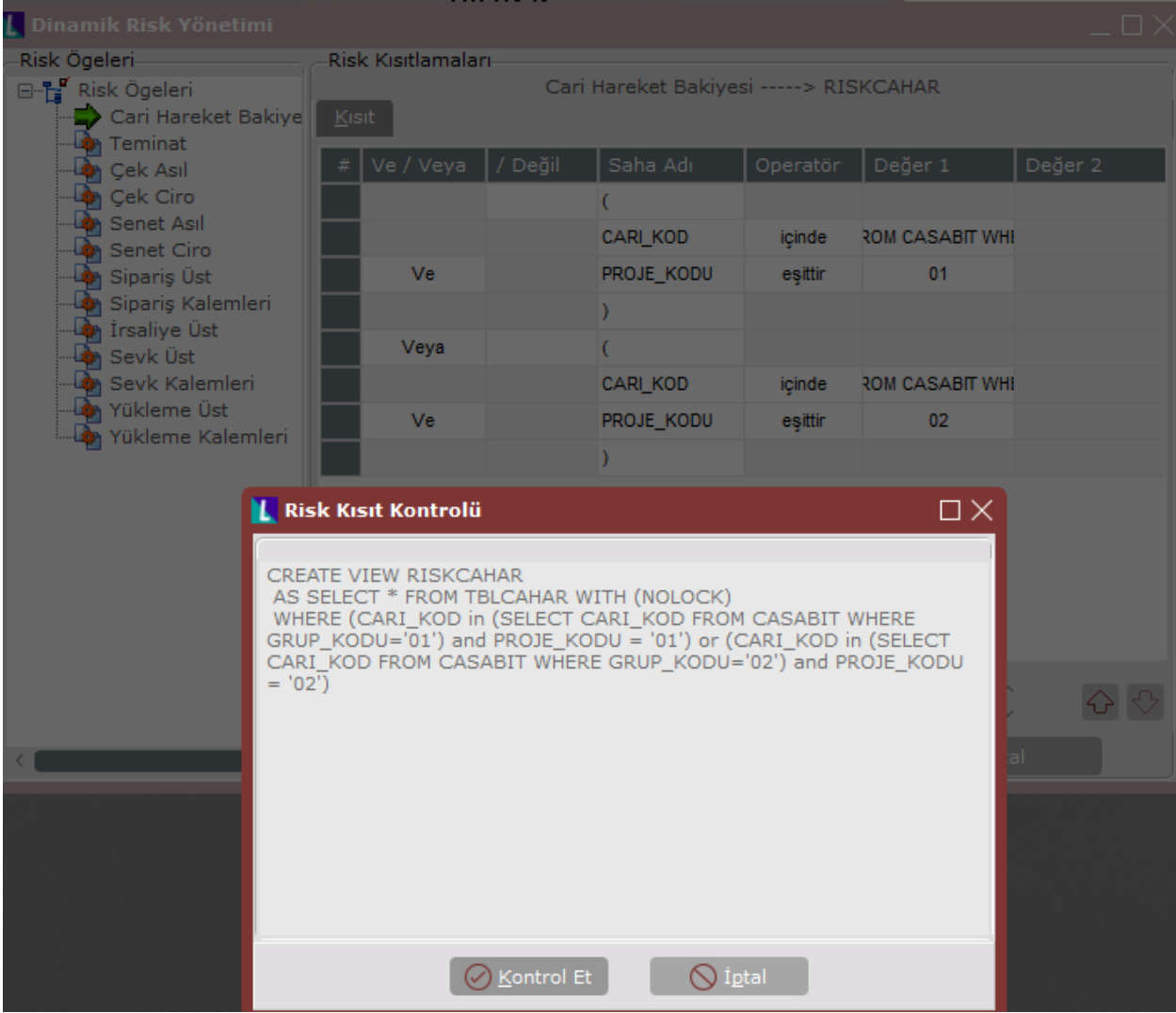
Risk Oranları %

Risk Oranları %	Toplam Risk Bilgileri
Cari Hareket Bakiyesi: 80,00	Borç Toplamı: 80,00
Teminatı: 100,00	Alacak Toplamı: 240,00
Senet Asıl Riski: 100,00	Alacak Bakiyesi: -160,00
Senet Ciro Riski: 100,00	Teminatı: -200,00
Çek Asıl Riski: 100,00	Senet Asıl Riski: 100,00
Çek Ciro Riski: 100,00	Senet Ciro Riski: 0,00
Sipariş Riski: 0,00	Çek Asıl Riski: 100,00
Sevk Riski: 0	Çek Ciro Riski: 0,00
Yükleme Riski: 0	Sipariş Riski: 0,00
İrsaliye Riski: 0,00	Sevk Riski: 0,00
	Yükleme Riski: 0,00
	İrsaliye Riski: 0,00
	Toplam Riski: -1.160,00

Cari Kodu	Risk Grup Kodu	Risk Limiti	Teminatı	Risk Limiti	Teminatı	Senet Asıl Riski	Senet Ciro Riski	Çek Asıl Riski
900		1.000,00	200,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100

Cari hareketten de görüldüğü gibi tutarları 100 TL olan iki ayrı çek, bir adet senet ve devir tipli bir borç hareketi var. Risk girişi ekranından da görüldüğü gibi proje kodu 01 olan çek ve senet risk hesaplama dahil edilmiş, proje kodu 02 olan diğer çek ise dahil edilmemiştir ancak proje kodu 02 olan devir hareketi riske dahil edilmiştir. Çünkü dinamik risk için çek ve senet hareketlerine ait kısıt verilmiştir.

- Yukarıdaki 2.örnekte anlatılan politikanın müşteri grupları bazında farklılaştığını varsayalım. "G01" grup kodlu müşterilerde "01" proje kodlu kayıtların, "G02" grup kodlu müşterilerde ise "02" proje kodlu kayıtların riski etkilemesi isteniyorsa, aşağıdaki gibi bir tanımlama yapılabilir.

Sadece yukarıda verilen kısıtlar için çalışacak cümle şöyledir:

(CARI_KOD içinde (SELECT CARI_KOD FROM CASABIT WHERE GRUP_KODU='01') Ve PROJE_KODU eşittir '01') Veya
(CARI_KOD içinde (SELECT CARI_KOD FROM CASABIT WHERE GRUP_KODU='02') Ve PROJE_KODU eşittir '02')